

TOIMIVA KUIVAKÄYMÄLÄ JA KOMPOSTI

”... jätevedet on johdettava ja käsiteltävä siten, ettei niistä aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa.” Ympäristönsuojelulaki 27 b §

Pienistä jätevesimääristä ei katsota aiheutuvan ympäristön pilaantumisen vaaraa. Vähävetisiin kiinteistöihin kuuluvat muun muassa kantovedelliset kesämökki- ja vapaa-ajan kiinteistöt. Tällöin jätevedet voidaan johtaa hallitusti maaperään ilman erillistä käsittelyä. On kuitenkin tärkeää muistaa, että **suoraan vesistöihin ei saa johtaa pieniäkään jätevesimääriä**. Suurempien jätevesimäärien johtamisessa toimitaan valtioneuvoston asetuksen (209/2011) ja ympäristönsuojelulain mukaisesti. Lisäksi on tärkeää huomioida kunnan määräykset ja säädökset, sillä esimerkiksi vesikäymälän rakentaminen voi joillain alueilla olla kiellettyä.

KUIVAKÄYMÄLÄ

Kesämökeillä edelleen toimiva ja hyväksytty vaihtoehto on perinteinen kuivakäymälä eli ulkokuhuussi, sillä kuivakäymälän käyttö vähentää jäteveden määrää ja varsinkin ravinteiden määrää jätevedessä. Vaihtoehtoina on rakentaa huussi itse tai ostaa valmis kuivakäymälä. Eri valmistajilla on muun muassa virtsan ja ulosteen erottelevia ja kompostoivia malleja. Uutta käymälää suunniteltaessa kannattaa varata tarpeeksi tilaa myös vaivattomalle tyhjennykselle. Kun kuivakäymälän ilma kiertää istuimen kautta esim. tuuletusputkea pitkin ulos, hajuhaitat eivät haittaa käyttöä. Myös virtsan tai mustan suotonesteen erottelu vähentää epämiellyttäviä hajuja. Koska hajut johtuvat yleensä liiasta nestemäärästä säiliössä, kuivikkeen (esim. puuhake, turve) käyttö on suositeltavaa. **Kalkkia tai kemikaaleja ei tulisi lisätä, sillä ne haittaavat kompostoitumisprosessia.**

KOMPOSTOINTI

Käymäläjätteet sisältävät paljon ravinteita. Suurin osa ravinteista on virtsassa. **Käymäläjätteitä ei saa levittää tai haudata suoraan maahan vaan ne on kompostoitava vähintään vuoden ajan tiivispohjaisessa astiassa, joka on sateensuojassa.** Aika alkaa siitä, kun kompostiin ei lisätä uutta jätettä. Kehikkomallinen komposti ei siis sovellu ensimmäisen vuoden aikana käymäläjätteiden kompostoriksi. Käymäläkomposti on varsin helppohoitoinen ja sille riittää yleensä kastelu tarvittaessa. Valmista kompostituotetta voi käyttää vapaasti esim. omassa puutarhassa. Erikseen kerätty virtsa ei ole ollut kosketuksissa ulosteiden kanssa ja se onkin lähes steriiliä. Virtsaa voi käyttää erinomaisena lannoitteena (laimennussuhde esim. 3:1 tai 10:1) tai kompostin lisäaineena ja kosteuteksena. Virtsaa tulisi säilöä 1-6 kuukautta ennen lannoitekäyttöä. Myös suotonestettä voi käyttää lannoitteena, mutta hygieniasyistä varoajaksi suositellaan yhtä vuotta.

LISÄTIETOJA

- www.huussi.net (käymäläseura Huussi ry)
- www.vesiensuojelu.fi/jatevesi

